

הרואה פרק תשיעי ברכות

זו. תורה אור השלם

1. וראו כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עליך וייראו מפניך: דברים כח י
2. כי אם לבינה תקרא להבונה תתן קולך: משלי ב ב
3. תורה צוה לנו משה מורה קהלת יעקב: דברים לג ד
4. אמר לחכמה אחתי את ומדע לבינה תקרא: משלי ד ד
5. השם גבולך שלום חלב וחסים ישבעך: תהלים קמו ד
6. ויגע על פי יואמר הנה נגע זה על שפתך וקר נגע זה ושאתך תכפר: ישעיהו ז ז
7. אשתך כגפן פריה יפריה ביתך כביתך כשתלי ויתים סביב לשתתך: תהלים קכח ג
8. אקרי לנפץ עירו ולשרקה בני אתנו בנס בין לבשו יבדים ענבים סתו: בראשית מט א
9. נצר תאנה אכל פריה ושמר אגוזי רבד: משלי כו ח
10. אנהך אביאך אל בית אמי תלמדני אשקך מין תהקח מעטים רפני: שיר השירים ח ב
11. כרות השני שפתתך ומדברך בנאח כפלקי היתון רקתך מבעד לצמתך: שיר השירים ד ג
12. ויתרענן רפך פרי תאר קרא יי שוקל לקול המולה גדלה הצית אש עליה ורעו גליותיו: ירמיהו יא טז
13. ואתה תצח את בני ישראל ויתרו אליך שמן ויתן וך בתית למאור להעלות נר תמיד: שמואל ב כ
14. תם ענך בת ציון לא יוסף להגלותך פקד ענך בת אדום גלה על חטאתך: איכה ד כב
15. ודי חלב עוים ללחמך ללחם ביתך ותיים לערותך: משלי כו כ
16. ולקחתם לבם ביום הראשון פרי עץ הדר פתת תגרם וענף עץ עבת ותרבי נהל ושמחתם לפני יי אלהיכם שבעת ימים: ויקרא כג כ
17. חכמות בחוץ תרבה ברחובות תתן קולך: משלי א כ
18. וישמחו כי ישתקו ויתם אל מחוז חפצם: תהלים קו ל
19. מהר צעה להפתח ולא ימות לשחוק ולא יחסר לחמו: ישעיהו נא ד
20. ויין ישמח לבב אנוש להצדיל פנים משקן ולחם לבב אנוש יסעד: תהלים קד טו
21. תנו שכר לאובד ויין למריר נפש: משלי לא ו
22. לבו לחמו גלחמי וישו ביון מסכתיו: משלי ט ה

רבינו הגאון

הא דמסרג. פי' שיש עליו הכסא.

זלא חטא. לפי שח"ל אין לה זכויות אלא עון יש זשיצתה חוה עומד ערוס זלא אומס עונות: זא"י. שהרבה מלות תלויות בה חוה העומד ערוס סימן שהוא ערוס מנמנותיה: **הנפספס לפרדיוט.** שומרין אותו שלא יצרכו אלמא סימן שמירה הוא ששומרים אותו מדי היקף: **אגס.** שיש בו קנים גדולים וקטנים וסמוכים זה לזה סימן לראש לרשע שהגדולים והקטנים מתקבלים יחד קצון גדול וזא"ס לשמוע דרשה מפיו: **יער.** אילנות גדולים ואינן סמוכים זה לזה אף זה סימן לראש לתלמיד הרב והוא ראש זבני כלה שמפסד לתלמידים שמועטם אחר שעמד הרב והם ממוזין על שמועטם ויש לתלמידים שלא יצטו בזבני הרב ככל הזורך חוה מצינה להם: **סלי טבלא.** נראה לו שהיה זוג וענבל תלוי זבוארו ומשמיע קול והוא סימן לראש ישיבה שמשמיע קול לרזים: **ונחוי זה נצוחי.** קשקשתי זה צקול: **עונוטיו מחונון לו.** לפי שהעונות קרויין אדומים שנאמר אם יאדמו כעולע (ישעיהו א) וחומר נכנס עונן (ירמיהו ב) וסימן הוא שפורשין ממנו: **פרנסתו מווננס.** כנחש שפער לחמו ומניו לו זבל מקוס: **הרגו נחש:** כל שכן שנכפלה לו. שהרי נמצא עליו: **ולא היא.** אלא רב שסת דורש הנחשו לפתור תלומו לעובה: **יש שפסו כו'.** לפיכך אין לעמוד על פתרונו: **הששים**

דמסרג. שיש לו לוכף על גביו (ה) יפה: **נס נעשה לו.** ויין כנגד ויין וכגון שראה השם כחצו: **חנינא.** נוניין הרבה נסים רבים: **והני מיני זכא.** אכולו קאי שראה הונא או חנינא או מינה זו של הספד כחצו דמשמע חסו שגור משנתו קודם שנתמלק סימן הוא שסמוך אלל הקב"ה: **מונצח לו שהוא צן העולם הבא.** ונוטל חלקו וחלק חברו בגן עדן דדמי לאשת איש: **פלגי רמונים שנתלקו:** יפה לסורה. שנאמר אשקך מיין הרקח היינו תורה: **מעסים רמוני.** הנמלץ מן הרמונים: **נכסיו מלליוני.** כהסד זה שעליו משולשים זה על זה כמין קליעה: **זננייהו.** על כנס זנמקום זנמזכר: **היו ראש ישיבה.** שמכרין ומנזה לרזים: **אני ראיהם וכו'.** ועל כן נעשיתי ראש ישיבה זנמא מחסי: **פרצינא.** גינה א"נ זנמ"ד. מרצינא נאה וגינה נוטריקון של מרגול: **סלוייה זקספו.** זקספן זכאיים הללו שהאכל סמוס זס: **נשכרו.** נתגלה האוכל: **וינחם אל מחונו.** היינו כחן: **חפס.** סימן הוא להיות חפזו נעשים: **המגלה.** סימן גדולה ותפארת היא לו כמו ויגלה ויחלף וגו' (בראשית מה): **נעריבה.** זקספיה: **דמדליה.** שהולכת בזובה של יס: **הנפנה.** סימן הוא שסכרמונו וגנותו נפרש ויולא מעליו: **והוא דלא קנת.** שלא המאס ידיו: **זכבל עומד**

(א) זיקה ע"ש (ב) נמנות לה: (ג) לעיל (ד) מנחות לה: (ה) מנחות לה: (ו) סוטה ח. חולין פט. א. (ז) נפסחים מט. א. (ח) נסחדין ג. א. (ט) נעידון יע. חנינה ח. מנילה א. סנהדין לו. א. (י) יומא פ. א. (יא) וי"ב נפסחים ז. ב. (יב) וי"ב נפסחים ז. ב. (יג) ד"ה דמסרג.

מוסף רש"י

הרואה הספד. מיהו זו לנה הלוהו (ב"ק נח.). אלו תפילין שבראש. אלו הם כלל פי סס ה' קולע עלין (חולין פט.) כמובן בן רוב השם ש"ן וז"ל (מנחות לה.) אלא מאורשה. לל קלות ישקך (פסחים טס.) לבני כלה. חלון לשמע הדרשה כלל שנת (ב"ק ק"ג.)

רב ניסים גאון

הרואה את הנחש בחלמו פרנסה מודמנת לו. זה הדבר בניו על העיקר שהזכיריהו בפי ירו"ם (וי' עה) תיא' ר' יוסי אומר ברא וראה שלא כדמת הקביה' מרת בשר דום כיו קלל את הנחש עלה לגג מוונותיו עמו ופי למטה מוונותיו עמו ופי שפרנסתו מצויה לו בכל מקום לפיכך הרואהו בחלמו פרנסה מודמנת לו:

הא דמסרג הא דלא מסרג הרואה הונא בחלום נס נעשה לו חנינא חנינא יוחנן נסי נסים נעשו לו (ה) הרואה הספד בחלום מן השמים חסו עליו ופדאוהו והני מילי בכתבא העונה יהא שמויה רבא מברך מוכבא לו שהוא בן העולם הבא הקורא ק"ש (ראוי שתשרה עליו שכינה אלא שאין דורו זכאי לכך המניח תפילין בחלום יצפה לגדולה שנאמר יוראו כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עליך וגו' (ו) ותניא רבי אליעזר הגדול אומר אלו תפילין שבראש המתפלל בחלום סימן יפה לו וה"מ דלא סיים הבא על אמו בחלום יצפה לבינה שנאמר (ז) כי אם לבינה תקרא הבא על נערה מאורסה יצפה לתורה שנאמר (ח) תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב (ט) אל תקרי מורשה אלא מאורשה הבא על אחותו בחלום יצפה לחכמה שנאמר (י) אמור לחכמה אחותי את הבא על אשת איש בחלום מוכבא לו שהוא בן העולם הבא וה"מ דלא ידע לה ולא הדרה בה מאורתא א"ר חייא בר אבא הרואה חטים בחלום ראה שלום שנאמר (יא) השם גבולך שלום חלב חטים ישביעך הרואה שעורים בחלום סרו עונותיו שנאמר

וסר עונך וחטאתך תכופר אמר רבי זירא אנא לא סלקי מבבל לא"י עד דחזאי שיערי בחלמא הרואה גפן טעונה בחלום אין אשתו מפלת פלים שנאמר (יב) אשתך כגפן פריה למשיח שנאמר (יג) אוסרי לגפן פריה ולשורקה בני אתונו הרואה תאנה בחלום ורתתו משתמרת בקרבו שנאמר (יד) נוצר תאנה יאכל פריה הרואה רמונים בחלום זוטרי פרי עסקיה כרמונא רברבי רבי עסקיה כרמונא פלגי אם ת"ח הוא יצפה לתורה שנאמר (טו) אשקך מיין הרקח מעסים רמני ואם ע"ה הוא יצפה למצות שנאמר (טז) כפלה הרמון רקתך מאי רקתך (יז) אפילו ריקנין שבך מלאים מצות כרמון הרואה זיתים בחלום זוטרי פרי ורבי וקאי עסקיה כזיתים וה"מ פרי אבל אילני היויין ליה בניים מרוכין שנאמר (יח) בניך כשתלילי זיתים וגו' איכא דאמרי הרואה זית בחלום שם טוב יוצא לו שנאמר (יט) זית רענן יפה פרי תואר קרא י"י שמך הרואה שמן זית בחלום יצפה למאור תורה שנאמר (כ) ויקחו אליך שמן זית וך הרואה תמרים בחלום תמו עונותיו שנאמר (כא) תם עונך בת ציון אמר רב יוסף הרואה עז בחלום שנה מתברכת לו עזים שנים מתברכות לו שנאמר (כב) ודי חלב עזים ללחמך הרואה הדם בחלום נכסיו מצליחין לו ואם אין לו נכסים ירושה נופלת לו ממקום אחר אמר עולא ואמרי לה במתניתא תנא והוא דחזא בכנייהו הרואה אתרוג בחלום הדור הוא לפני קונו שנאמר (כג) פרי עץ הדר כפות תמרים הרואה לולב בחלום אין לו אלא לב אחד לאביו שבשמים הרואה אווז בחלום יצפה לחכמה שנאמר (כד) חכמות בחוץ תרונה והבא עליה הוי ראש ישיבה אמר רב אשי אני ראיתיה וכאתי עליה וסלקית לגדולה הרואה תרנגול בחלום יצפה לבן זכר תרנגולים יצפה לבנים זכרים תרנגולת יצפה לתרביצה נאה וגילה הרואה ביצים בחלום תלויה בקשתו נשתברו נעשית בקשתו וכן אגוזים וכן קשואים וכן כל כלי זכויות וכן כל הנשברים כאלו הנכנס לכתך נעשו לו חפציו שנאמר (כה) וינחם אל מחוז חפצם המגלה ראשו בחלום סימן יפה לו ראשו וזקנו לו ולכל משפחתו היושב בעריבה קמנה שם טוב יוצא לו בעריבה גדולה לו ולכל משפחתו וה"מ דמדליה דלויי הנפנה בחלום סימן יפה לו שנאמר (כו) מהר צועה להפתח וה"מ דלא קנת העולה לגג בחלום עולה לגדולה ירד מגדולתו אב"י ורבא דאמרי תרווייהו כיון שעלה עלה הקורע בגדיו בחלום קורעים לו גור דינו העומד ערום בחלום בבבל עומד בלא חטא בארץ ישראל ערום בלא מצות הנתפש לסרדיוט שמירה נעשית לו נתנהו בקולר הוסיפו לו שמירה על שמירתו וה"מ בקולר אבל חבלא בעלמא לא הנכנס לאגם בחלום נעשה ראש ישיבה נעשה ראש לבני כלה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע חזו חלמא רב פפא דעייל לאגמא נעשה ראש ישיבה רב הונא בריה דרב יהושע דעייל ליער נעשה ראש לבני כלה רב פפא דתלי טבלא נעשה ראש ישיבה רב הונא בריה דרב יהושע דלא תלי טבלא נעשה ראש לבני כלה אמר רב אשי אנא עיילית לאגמא ותלאי טבלא ונכחי בה נכוחי תני תנא קמיה דר"ב בר יצחק המקיז דם בחלום עונותיו מחולין לו והתניא עונותיו סדורין לו (א) מאי סדורין סדורין לימחל תני תנא קמיה דרב ששת הרואה נחש בחלום פרנסתו מווננת לו נשכו נכפלה לו הרגו אבדה פרנסתו אמר ליה רב ששת כל שכן שנכפלה פרנסתו ולא היא רב ששת הוא דחזא חויה בחלמיה וקמליה תני תנא קמיה דרבי יוחנן כל מיני משקין יפין לחלום חוץ מן היין יש שותהו וטוב לו ויש שותהו ורע לו יש שותהו וטוב לו שנאמר (כז) ויין ישמח לבב אנוש ויש שותהו ורע לו שנאמר (כח) תנו שכר לאובד ויין למרי נפש אמר ליה רבי יוחנן לתנא חכם לעולם טוב לו שנאמר (כט) לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתיו אמר

הרואה הספד. מיהו זו לנה הלוהו (ב"ק נח.). אלו תפילין שבראש. אלו הם כלל פי סס ה' קולע עלין (חולין פט.) כמובן בן רוב השם ש"ן וז"ל (מנחות לה.) אלא מאורשה. לל קלות ישקך (פסחים טס.) לבני כלה. חלון לשמע הדרשה כלל שנת (ב"ק ק"ג.)

הרואה את הנחש בחלמו פרנסה מודמנת לו. זה הדבר בניו על העיקר שהזכיריהו בפי ירו"ם (וי' עה) תיא' ר' יוסי אומר ברא וראה שלא כדמת הקביה' מרת בשר דום כיו קלל את הנחש עלה לגג מוונותיו עמו ופי למטה מוונותיו עמו ופי שפרנסתו מצויה לו בכל מקום לפיכך הרואהו בחלמו פרנסה מודמנת לו: